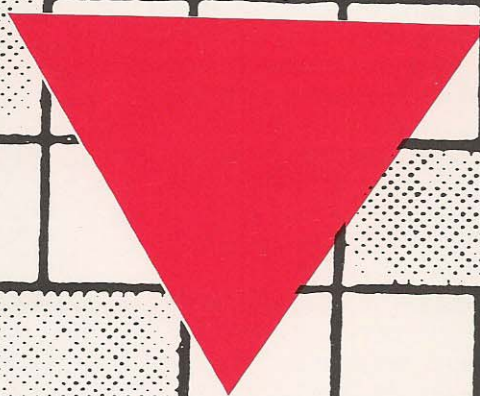

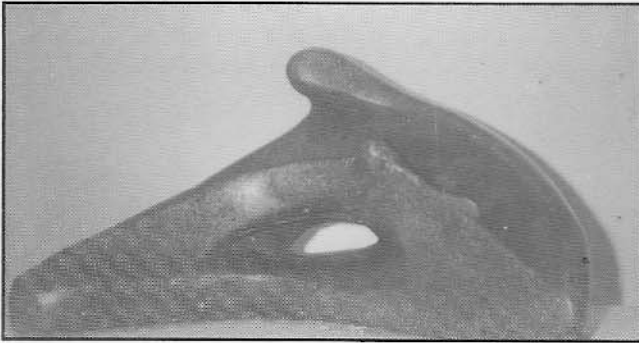
LA FARGA

REVISTA DE SALT

ON
ÉS
SALT?

Montse Berga

Escultura de Montse Berga

La passada Festa Major ens ha presentat la seva obra a la Sala d'Exposicions de la Casa de Cultura Les Bernardes. L'èxit assolit per l'àmplia mostra de pintures i escultures d'aquesta artista saltenca ens fa esperar que tornarem a gaudir de noves exposicions que ens permetin seguir la seva obra de ben a prop.

Dintre l'ampli ventall de pintors del nostre poble, la Montserrat Berga, té un estil propi que defineix la seva sensibilitat per les formes i els colors, amb un treball acurat que talment sembla sortir del realisme d'un somni voltat de nebuloses de colors que, indefinits embolcallen el que ens vol mostrar, sense escatimar esforç i imaginació.

Els seus quadres de flors són el testimoni més fidel d'una artista amb voluntat de recerca. Ens ha sorprès amb la força que ha buscat el seu camí, deixant enrera les formes i colors encotillats pels bodegons més clàssics, passant pels pulcres i acurats de puntes i domassos, que ja ens deixaven entreveure aquesta sensibilitat que emmarca avui la seva obra.

Els pomells de flors esdevenen paisatges en els seus quadres. Retalls d'un tot que sovint no som capaços d'extreure del conjunt, per manca d'aquesta sensibilitat pel detall. La llum que entre el brancatge ens acosta a l'objecte, no sempre és prou perquè l'hi dediquem més d'una mirada.

La Montse busca amb els seus quadres aquest raig de sol entre l'ombra del paisatge, i ens fa veure com pot ser de bell un lilà que només s'esdevenia entre bardisses.

Esperem encara molt més d'aquesta tenacitat creadora. Sabem que ens sorprendrà novament cercant expressions del seu llenguatge. Noves gammes d'ocres tardorals dels jardins del seu paisatge, d'escultures on les hores seran el domàs i els líquens i la molsa el mantell de puntes a l'obaga.

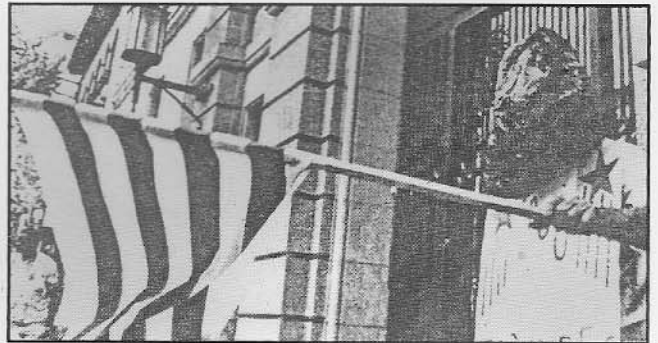
El Meneró del Rec

GRAN CENTRE GIRONÍ DEL TRESILLO

Ctra. Barcelona, 240 - Tel. 20 82 14 (l'Avellaneda)
17001 GIRONA

Cançons

A la vida de tota persona o fins i tot d'un col·lectiu sempre hi ha una o unes cançons que han marcat un moment important, un esdeveniment o un instant de les nostres vides i hi han participat; sempre més des de llavors s'han quedat en el nostre record, i quan les sentim evocuem aquell moment. Són cançons d'amor, d'infantesa, d'excursió... Hi ha unes cançons, però, que són d'una època i que la seva lletra, contingut o instant en què les vàrem sentir ja no tenen raó de ser perquè són d'altres temps. Bé, això és el que de vegades pensem o volen que pensem. Per exemple, conec gent que es molesta amb en Llach, perquè encara canta "No és això, companys".

Resulta trist i patètic que encara unes cançons d'una època, que eren de "protesta" tinguin al 1992, amb democràcia, la mateixa validesa d'ara fa quinze, vint anys.

"Què volen aquesta gent" de Maria del Mar Bonet, "Diguem No" de Raimon, "L'estaca" de Lluís Llach (d'aquest en podríem dir unes quantes més), són cançons que el juliol del 1992 tenien la mateixa força i validesa que quan van ser escrites.

El comportament del govern (que en paraules de la seva portaveu Rosa Conde, està d'acord i avala l'actuació del jutge Garzón) envers els anomenats terroristes, independentistes, el seu empresonament, els interrogatoris, el tracte i el desplaçament a Madrid, han estat dignes d'imitació de les millors èpoques del franquisme.

Guillem Terribas i Roca

HONDA

MAQUINARIA

ROBERT TORRENT, S. A.

Venda i reparació de Maquinària
Agrícola i Jardí

CONCESSIONARI:

BOTIGA: Cerverí, 9
Tel. 20 84 31
GIRONA

TALLER: Ctra. N-II, 25
Tel. 21 96 05
SANT JULIÀ DE RAMIS

ANY XIV/Núm. 133
Setembre 1992
PORTADA/
Guillem Terribas

LA FARGA/Revista de Salt.
EDITA/Casal de Jubilat de Salt.
DIRECCIÓ/Josep Cristòfol i Darné
COORDINACIÓ/M.ª Helena Romagós
CONSELL DE REDACCIÓ/Josep Cristòfol i Darné, Guillem Terribas i Roca, Lluís Mateu i Riera, Joan Boada i Reig, Jaume Bosch i Termes, Martí Fita i Casals, Miquel Àngel Ferrés i Fluvià, Agàpit Alonso i Pont, Sebastià Parra i Nuño, Aícia Vila, Xavier Alberch i Fugueras i Salvador Sunyer i Aimeric.
COL·LABORACIÓ HABITUAL/Antoni Brugués, Pitu Geli, Josep Guardiola, Eva Escuin i Dilmé, Pili Fernández, Biblioteca Municipal Jaume Ministral i Masià i Josep Boó.
COMPAGINACIÓ/Xarxi Terribas i Roca
CORRECCIÓ I ESTIL/Toni Rusalleda
FOTOGRAFIA/Jaume Ollé i Martí Artalejo.
DISTRIBUCIÓ/Pitu Geli
ADMINISTRACIÓ/Joaquim Boada i Reig
TIRADA/1.500 exemplars
REDACCIÓ/Passeig Verdaguç, 1
Tels. 23 04 98 - 23 85 78
IMPRESSIÓ/Impremta Pagès, S.A.
C/. Eixample, 8 - Tel. 42 01 07 - Anglès
DIPÒSIT LEGAL/GI-356/79
SUBSCRIPCIÓ ANUAL/1.200 ptes.

LA FARGA NO SE SOLIDARITZA NECESÀRIAMENT AMB LES OPINIONS EXPRESSES AMB ELS SEUS ARTICLES SIGNATS I QUE PUBLIQUEM ÍNTEGRAMENT RESPECTANT L'OPINIÓ DEL SEU AUTOR.

LA FARGA AUTORITZA LA REPRODUCCIÓ DELS ARTICLES, SEMPRE I QUAN S'INDIQUI CLARAMENT LA SEVA PROCEDÈNCIA.

PREMI TRES DE MARÇ DEL 1989

EDITORIAL

Catalunya vol viure en llibertat! Freedom for Catalonia!

Aquest estiu ho hem llegit en pacartes i adhesius, mentre la flama olímpica es passejava per les nostres comarques amb una protecció policial desproporcionada, i les detencions d'independentistes ens recordaven aquells anys foscos de la passada dictadura franquista.

Les nostres llibertats nacionals, com les de la majoria de nacions sense estat, vénen sempre condicionades per un govern central que interpreta quines han de ser en funció de les seves lleis i estatuts d'autonomia retallats que es dignen atorgar.

Restrictiu i sovint recelós, l'estat sobirà té un Tribunal Constitucional que vetlla perquè no ens passem ni un pèl de les atribucions concedides. Una mena d'inquisició, que ni és santa ni de la devoció dels catalans.

Quan reclamem més autonomia, ens obliguen a fer les festes que ells volen en perjudici de les nostres més tradicionals.

Quan parlem de salvar la llengua catalana, ens responen que cal protegir el castellà a Catalunya, que també és la llengua dels catalans.

Quan sospiten que podem

demanar més llibertats, ens recorden a cor que els drets i llibertats dels catalans han de ser els mateixos de qualsevol altra "Comunidad Autónoma de España".

No cal, doncs, que els partidaris d'una Catalunya independent s'ho plantegin fins que les "Comunidades Autónomas", que no saben per què ho son, hagin fet proclamació de la seva independència.

En qualsevol cas ens queda un camí llarg i feixuc que voldríem ben lluny de tot el que pugui generar violència, provocació i manca de solidaritat. Un camí que ningú pot predir cap a on ens menarà, ni quines seran les llibertats de la Catalunya del segle XXI.

El nom tant li farà si hem pogut servir la llengua i som lliures i solidaris no pas per força; si els homes i les dones de tota la Pell de Brau entenen que som una nació que vol viure en llibertat.

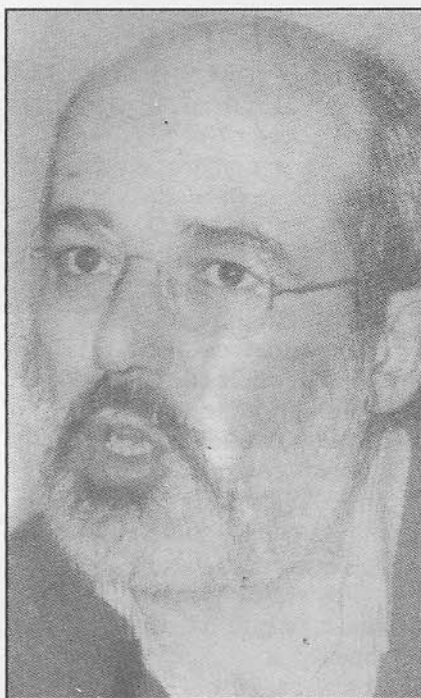
SUMARI

LA TRIBANA	
Montse Berga.....	2
IMATGES	
Cançons.....	2
EDITORIAL	
Catalunya vol viure en llibertat	
Freedom for Catalonia.....	3
D'ACÍ D'ALLÀ	
Terricabras i l'Institut d'Estudis Catalans.....	4-5
RECUILL	
Notícies varies.....	5
IMATGES	
Onades d'estiu.....	6-7
CLUB PETANCA SALT	
Activitats del Club.....	8-9
EL DIAMANT DE LA PLAÇA	
Paraula i gest.....	10-11
TEMA CENTRAL	
On és Salt?.....	12
No coneixen Salt.....	13
Enciclopèdies.....	14
Mapes i Plànols.....	15
Rètols i senyals.....	16
Escut de Salt fora del terme municipal.....	17
Posem el nom de Salt al seu lloc.....	18
Un plànol que desprestigia Salt.....	19
EL COLOR DELS DIES	
Rodet de viatge: Suïssa.....	20
DES DE SALT	
Les tres fonts.....	21
ESPIGOLANT	
Notícies.....	22
CAGAFERRO	
L'acudit foll.....	23
CAP I POTA	
Aquest pal podria fer una altra funció.....	23
LA CAPSA DE VIDRE	
Busquem una filosofia saltenca.....	24.

Terricabras i l'Institut d'Estudis Catalans

Va ser a la passada sessió de la XXIV "UNIVERSITAT CATALANA D'ESTIU" celebrada com cada any a Prada del Conflent.

El filòsof Josep Maria Terricabras, una de les ments més lúcides de les nostres comarques gironines va dir que l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) "hauria de rebre una subvenció institucional cent vegades més alta que la que rep l'Institut d'Estudis Mediterranis" (per cert

Josep Maria Terricabras

presidit per l'escriptor Baltasar Porcel).

Terricabras també va dir que "Als Països Catalans no s'ha fet

encara un plantejament seriós per crear una acadèmia nacional que creï un clima cultural com a projecte col·lectiu, i és necessària una refundació de l'IEC". "Els membres de l'IEC; a títol individual tenen un gran prestigi, però no participen com a col·lectiu en el debat cultural del país. S'ha de replantejar les funcions de l'IEC per fer-lo sortir de la paràlisi en què es troba".

Terricabras diu una gran veritat. Punxa allà on fins ara gairebé ningú ha gosat punxar. Tenim un Institut d'Estudis Catalans que hauria de ser (o és) la màxima institució de la cultura catalana, però que no és conegut a nivell popular i que treballa amb una gran migradesa. Al cap de 14 anys de la recuperació de la Generalitat i de 12 de govern autonòmic, l'IEC encara és ben poc conegut per la seva tasca i les seves funcions. I crec que ja

auto - sport

**TOTES LES
MARQUES
4 X 4**

SERVEI: SPORT GARATGE, S.A.

Passeig Marquès de Camps, 1-3 - Tel. i Fax 23 78 83 - SALT

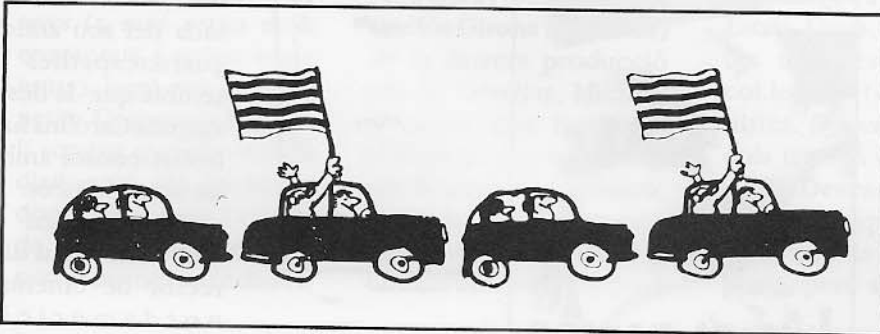
no estem a l'època del senyor Aramón i Serra, que amb voluntat però també amb tossuderia aguantava pràcticament ell sol la Institució com si fos una cosa exclusiva i particular.

I cal preguntar-se quan tindrem un DICCIONARI OFICIAL DE LA LENGUA CATALANA editat pel propi IEC. Perquè el FABRA ens queda ja força desfasat i el de la Gran Enciclopèdia no és pas l'oficial.

Resulta que Catalunya té una llengua i una cultura pròpies, màxims exponents de la nostra

identitat nacional, i no disposa encara d'un DICCIONARI OFICIAL DE LA LENGUA, tot i que el FABRA HA ESDEVINGUT el Diccionari paraoficial. I l'IEC no és del tot valent i clar en la batalla (o picabaralla) entre els defensors del Català-light (GEC) i l'Associació Llengua Nacional que és més propensa al català estable i genuí. Quan tindrà recursos l'IEC? Quan crearà opinió pública i ens desvetllarà de la somnolència cultural que patim?

Martí Fita

- I Trobada de Motos Històriques. 26 de juliol.

- PUNXART '92. Museu de Salt. 22 de juliol-2 d'agost.

- III Marató de Rock. Ràdio Salt. Finals de juliol.

- Xerrada sobre "Indigenisme" a càrrec de Ramiro Reynada. Museu de Salt. 15 de juliol.

- Curs intensiu de balls de saló. Les Bernardes. Juliol.

- Entrega de premis del concurs de dibuix, de la campanya de neteja d'abocaments incontrolats, promoguda pel Consell Comarcal del Gironès. Les Bernardes. 23 de juliol.

- Xerrada pública de Jaume Xifra, per explicar el marc teòric i l'evolució de la seva obra. Museu de Salt. 21 de juliol.

- Exposició del curs 91/92 dels alumnes de Belles Arts. Escola de Belles Arts. 21 de juliol.

frigoríficos del ter S.a.

ESCORXADOR GENERAL FRIGORÍFIC
I SALA D'ESPECEJAMENT N.º R.S. 10.4125/CAT-10.03930/GE

C/. Major, 419 - Tel. 23 31 11*
17190 SALT
Fax 24 45 18 - Telex 56204 FTER-E
Apart. Correus, 239 - 17080 GIRONA

Onades d'estiu

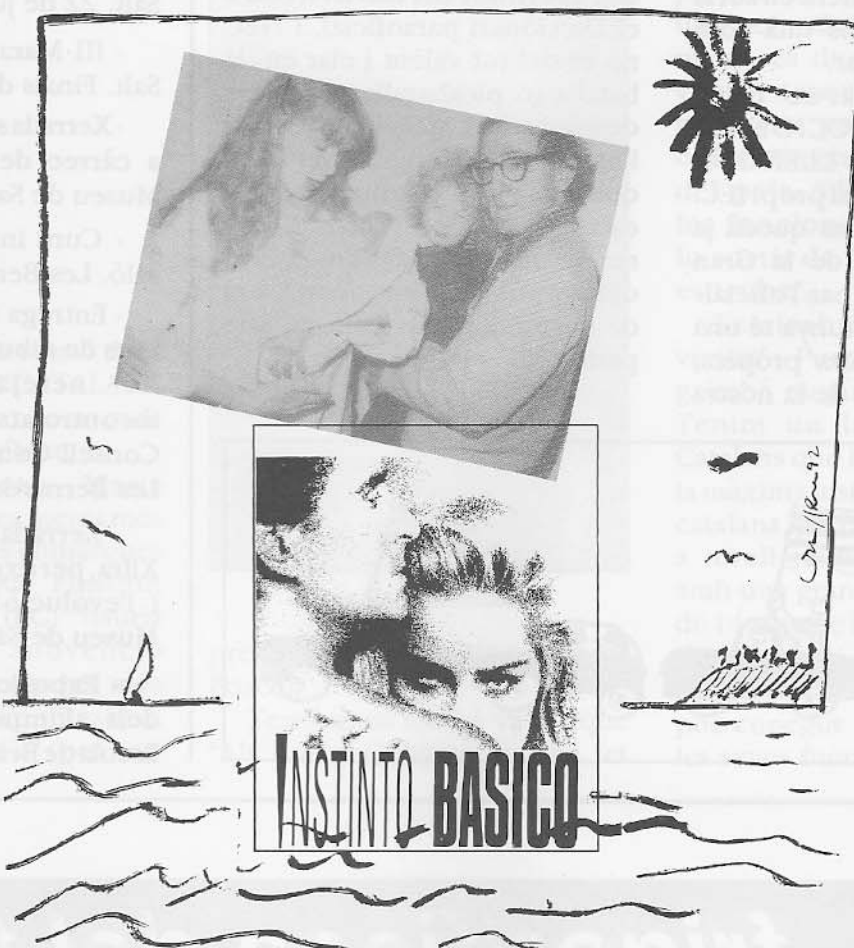
Tot i que per desgràcia la Guerra dels Balcans encara continua, així com no està del tot acabat el conflicte del Golf Pèrsic i l'economia del país està quasi a sota zero, a l'estiu a part de parlar del temps poques notícies tenen els mitjans de comunicació per entretenir el personal. Per això, notícies que en altres moments o èpoques de l'any tenen la seva relativa importància, ara aconseguixen estar a primera plana dels diaris i encapçalar les notícies de les diverses televisions. Uns exemples, com a recordatori i constància per a la "història":

Les Monarquies. Tot l'enrenou de la Família Real anglesa. Els afers dels Ducs de York i la seva separació que semblava que havia quedat arxivat. Doncs no, a la Sara

Ferguson se l'ha enxampat en Top Less en una piscina amb un home madur i ric. En portada pràcticament a tots els diaris anglesos, tant els seriosos com els que no

ho són tant. Fins i tot la premsa estrangera (de moment, perquè la d'aquí encara no s'hi atreueix) s'han posat en la vida privada del Rei Joan Carles. Com que amb la

cules junts. Una parella modèlica -cadascu vivia en apartaments diferents i gens donada a parlar d'ells en la seva vida íntima. Sembla que les coses ja feia temps que

moguda de les Olimpíades el "nostre" Rei s'ha fet famós, ara ja té "morbo" internacional per interessar el personal de les seves "escapades". També són notícia els afers dels sempre protagonistes familiar de Mònaco. L'Estefania està embarassada del seu antic guardaespalles i sembla que la desvalguda Carolina ha trobat consol amb un actor francès.

Woody Allen i Mia. El conegut director de cinema nordamericà Woody Allen i la seva companya (no estaven casats), Mia Farrow, s'ha barallat en públic després de dotze anys i tretze pel·lícules junts. Una parella

Stein Papereria tècnica · Copisteria

Pompeu Fabra, 11 - Tel. 20 39 44 - GIRONA
Migdia, 11 - Tel. 21 35 65 - GIRONA
Ronda Barcelona, 3 - Tel. 50 38 70 - FIGUERES

Tintoreria REGOLTA

Pells - Llanes de matalàs
Catifes i tot el que fa referència
a la nostra indústria

C/. Major, 312 - Tel. 23 45 43 - SALT

no anaven gaire bé, però ha estat la mare/sogra, l'ex-Tarzana Jane/Mareen O'Sullivan, que ho ha donat a conèixer arreu. Tota la història sembla un "culebrón" per parts pitjor que els sudamericans que ens passen a la "tele". Primer, que en Woody s'entén amb una filla adoptiva coreana de 21 anys, Soon-Yi; després, que també amb una altra de 7 anys. Més endavant en Woody és sotmès al detector de mentides i sembla que no en diu, o sigui, que sí amb la de 21 anys (a més estan molt enamorats i volen viure junts) però no amb la petita. Després, la Mia que li sembla que els papers d'adopció els hi varen donar malament i que la de 21 anys en realitat potser només en té disset.

I així anar fent i anar-la embolicant. El més dolent de la història és que no veurem més la Mia en una pel·lícula d'en Woody. Sembla ser, però que en Woody per a la seva pròxima pel·lícula recupera la seva ex-companya i musa Diane Keaton. (Continuarà).

Instinto Básico. Després d'un estiu a "règim" cinematogràficament parlant, el 21 d'agost tots els mitjans informatius (sense cobrar cap duro) es van fer ressò de l'estrena a l'Estat espanyol (inclòs Girona i Figueres) de la darrera producció del fill Douglas, Michael Douglas, que també fa d'actor protagonista de la pel·lícula Instinto Básico, dirigida per l'europèu Paul Verhoven (director entre d'altres de "Delicias

Turcas" (pel·lícula escàndol dels anys setanta), i interpretada per la seductora Sharon Stone (que per cert ningú va apreciar les seves dots seductores i físiques, en una pel·lícula espanyola anomenada "Sangre y Arena" sobre la novel·la de Blasco Ibañez, que molts anys enrera ja havien portat al cinema els americans). Tot plegat un èxit de públic si tenim en compte que ja havia rebut una publicitat indirecta i gratuïta durant el rodatge i a l'estrena als Estats Units, a través de les manifestacions de col·lectius Gays i Feministes. Per cert, la pel·lícula no està malament.

La Devesa. La veritat sigui dita aquesta no ha estat notícia de primera plana, però sí que la vull

posar com un fet positiu i de primera plana: és l'estiu a la Devesa de Girona. Realment una cosa que va començar tímidament com una experiència sense cap convenciment d'èxit, amb tres anys s'ha convertit en el centre d'atracció, comunicació i de trobada de joves i no tan joves a les nits d'estiu gironines. Ja no s'ha d'anar a la Costa per trobar un ambient "guapo". Aquí, a dues passes, tot el "marro" necessari per estar a la fresca o passejar i sense molestar ningú. Comparable als temps en què no hi havia el "600" ni la tele, en què els diumenges d'estiu anava a passejar a la Devesa i a l'hivern a la Rambla.

Guillem Terribas i Roca

CONFITERIA MARGENAT PASTISSERIA

Telèfon 23 06 79
Especialitat en gelats
C/. Major, 57 - SALT

Gistalleries Girona S.A.

Ctra. Sant Feliu, 22 - Tel. 21 38 16 - 17007 GIRONA
C/. Lorenzana, 41 - Tel. 20 29 90 - Fax 22 02 21
17002 GIRONA

c/ Francesc Macià, 28
Telèfon 23 65 18
17190 SALT

Plaça Mercat 67, 68, 69
Telèfon 21 30 11
17002 GIRONA

ZAS assessoria SALT -
ASSESSORAMENT FET PER PROFESSIONALS

Fiscal, laboral, jurídic, civil, jubilacions, assegurances, empreses, comptabilitat, etc.

ESTEM AL SEU SERVEI AL:

c/ Major, 58 - Telèfon 242457 - SALT

Activitats del Club

El dia 7 de juny es va celebrar el tradicional trofeu Eugesa patrocinat per aquesta empresa saltenca. El dia 10 no es va presentar gaire bo per jugar a petanca, ja que de bon matí la pluja en va ésser la protagonista i tot semblava que hauríem de suspendre el campionat, però no va ser així i amb un xic de retard es va començar. Els homes al camp de futbol i les dames i infants a les pistes del club. Els resultats van ser, en segon lloc en Juli Gómez, Josep Hidalgo i Tono Duran. A la categoria de dames, Manoli Baldon, Tere Carretero i Ivan Palmerola, també quedaren segones. Un cop més volem agrair la col·laboració d'Eugesa per poder tirar aquest concurs endavant.

El 12 i 13 de juny es va celebrar a la localitat madrilenya de Alcobendas el IV Campionat Nacional de Petanca. El Salt hi va ser present amb dues tripletes, una de seniors formada per Josep Quintana, Pep Hidalgo i Juli Gómez i una de dames amb Maria Peruga, Montse Espinosa i Fina Espinosa. Les dames, a la primera ronda van quedar terceres de grup, i això va fer que lluitessin pels llocs del 16 al 24. Els seniors els va anar millor i assoliren la primera posició a la primera ronda. Els següents rivals ja van ser eliminatòria directa a l'equip d'Alacant, que es va guanyar per 11 a 4; la semifinal va tocar contra Madrid i encara que es va començar molt bé la partida es va

capgirar i els nostres companys varen perdre per 11 a 9. El partit per tercer i quart lloc es decantà a favor dels de Salt, guanyant 11 a 9 i aconseguint finalment un 3er. lloc molt important.

El 19 i 20 de juny varen celebrar-se a Lanzarote els campionats d'Espanya de Petanca. Els participants foren un total de 39 tripletes. A la primera ronda els rivals dels saltencs foren: Barcelona B, Tarragona, València i Ciudad Real.

partida plena d'emoció que al final va decantar-se a favor dels nostres jugadors per un clar 13 a 5. A la tercera ronda els rivals eren Alacant, Galícia i Barcelona. La primera partida amb els Alacantins es va perdre per 13 a 6. La repesca amb els Gallecs es va guanyar per 13 a 4. La partida definitiva estava a punt, altra vegada els alacantins, amb dues jugades claus que afavorien les aspiracions dels saltencs, varen marcar els contraris i això va produir

Trofeus cedits per Eugesa

Sense perdre cap partida i amb un bon nivell de joc van aconseguir la primera posició de Grup. A la segona fase de sistema Suís, a la tripleta del Salt va tocar-li Ceuta, Huelva i Las Palmas. La primera partida contra Ceuta es va perdre per 13 a 9. La segona contra Huelva es va guanyar 13 a 4. Només feia falta guanyar a Las Palmas per poder continuar endavant. Va ser una

una forta davallada del joc, perdent per un contundent 13 a 0. En aquell moment només quedava lluitar pel 5è. o 6è. lloc. Al final contra València es va guanyar i es va quedar en 5è. lloc. Aquest resultat sembla injust pel bon joc ofert en la primera fase, ja que aquest any la victòria semblava bastant al seu abast.

El 28 de juny, el Club Petanca Salt va participar a les 10 hores de

BURCH constructors, s.a. Salt

- * CASES
- * AMPLIACIONS
- * REHABILITACIO

C/. Processó, 57 - Tels. 23 86 02 - 23 43 59
17190 SALT (Girona)

El vostre estanc

Reus amb dues quadretes, Juli Gómez, Pep Hidalgo, Pep Quintana i Jaume Fàbregas; i una segona Joan Espinar, Carles Fàbregas, Joan Vallecillos i Josep Boo. El campionat era sistema lliga, tots contra tots; el resultat al final va ser bastant bo, ja que la quadreta d'en Juli, Quintana, Hidalgo i Fàbregas, assoliren el 2n. lloc i l'altre el 9è.

El mateix dia a Caldes de Malavella, la tripleta d'Estrella Pino, Manoli Baldón i Tere Carretero va quedar 3.ª de la Categoria de dames.

El 5 de juliol a Sta. Coloma de Farners es va celebrar el Campionat de Petanca al Passeig de Sant Salvador. La tarda va ser passada per aigua i les partides es van acabar sota el "Diluvi Universal". Tot i això les dames Manoli Baldón, Tere Carretero i Estrella Pino quedaren 1es. a la seva categoria i els senyors Josep Boo, Joan Vallecillos i Carles Fàbregas 4a. de la consolant.

El 22 d'Agost el Club Petanca Salt va organitzar les 12 Hores Internacionals de Fèmines amb una puntualitat perfecta i una organització impecable. A les 7 de la tarda es va fer la presentació dels equips participants i després de la interpretació de "Els Segadors" es va donar inici a les partides amb el sistema contra tots amb temps incògnita. A les nou del vespre es va parar la competició per sopar tots plegats a les instal·lacions del Casal. A les 10 hores totes a les pistes i tornar-hi. El nombrós públic assistent va gaudir de les bones jugades i de l'estupenda nit que feia al pati del Casal. Cap a les 3 de la

Tripleta Infantil del Salt, jugant a Figueres

matinada es va obsequiar els participants i acompanyants amb un repiscollavis. A les 8 del matí es va acabar el concurs amb un bon esmorzar calent i amb l'entrega de premis. Els resultats foren:

1a.- Club Petanca Rosa de Reus de Tarragona.

Cobos, Catalina Serra i Mònica Marin.

9a.- Tina Molas, Maria Peruga, Consol Arbusà i Carme Puigdemont.

11a.- Maria Bramon, Anna Serra, Anna Pérez i Antònia Espinosa.

12ª.- Manoli Baldon, Tere Carretero i Montse Espinosa.

Tripleta Dames, 2a. classificada Torfeu Eugesa

2n. Club Petanca Torregrossa de Lleida.

3a.- Club Petanca Salt, Dolors Gamundi, Carme Muñoz, Antònia Curt i Viki León.

8a.- Angelina Busquets, Petita

Agraïm des d'aquestes ratlles la col·laboració d'Entitats, firmes comercials i totes aquelles persones que han ajudat a portar aquestes 12 hores endavant.

Josep Boo

AUTO TALLER

F. FELIU

C/. Pere Coll Guitó, 22 - Tel. 23 19 73 - SALT

Ctra. Nacional II (Encreuament Caldes)
Tel. 46 03 66 - CALDES DE MALAVELLA

RELOTGERIA - JOIERIA

Comas

PLAQUES I TROFEUS

C/. Major, 83
Tel. 43 47 70

SALT

Mapes i Plànols

En mapes i plànols no podem dir el mateix que en les enciclopèdies, ja que el tractament de tipus de lletra i senyal reflectits pels serveis cartogràfics no respecten Salt com a cinquena població en nombre d'habitants de les

Comarques Gironines. A molts plànols no hi som, i als que ens hi posen rebem un tracte inferior fins i tot al de poblacions de 200 h. En altres no som a l'índex de poblacions de Catalunya. I alguna ens posa com a

agregats, i són edicions del 88 i 92. Les edicions que hem trobat i que han respectat el tipus de lletra a fi de destacar la importància i el nombre d'habitants de Salt han estat: Editorial Planeta, dins el Gran Atlas de

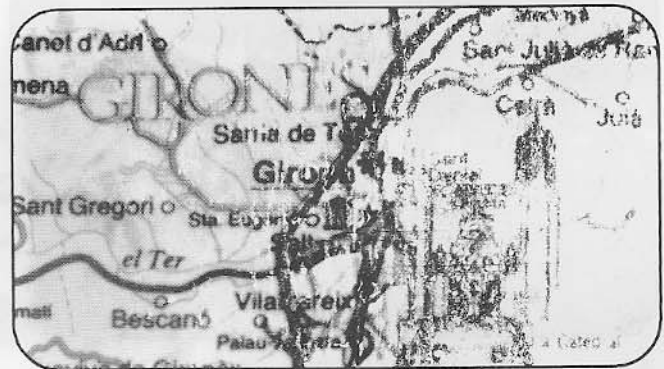
Carreteres d'Espanya, 92. I Editorial Plaza/Janés, Espanya i Portugal. Atlas de Butxaca. B.89.

Possiblement n'hi ha moltes més però del ventall ampli que hem consultat només hem trobat aquestes dues.

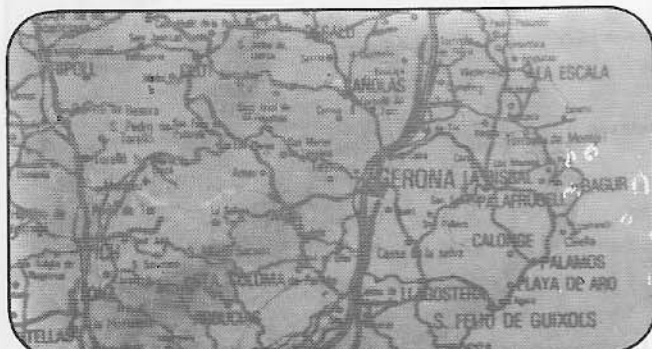
Títol	Editorial	Tractament
Guia de campings Comarques de Girona	Publi/Ofi i Ed. Muñoz, B.92 Telstar, B.88	Surt el nom de Salt, però molt petit. Surt el nom de Salt més petit que municipis de molts menys habitants. I a més sortim com a agregats.
Espanya i Portugal Euro-Atlas. Espanya i Portugal Gran Atlas de Carreteres d'Espanya Firestone. Espanya, Portugal Mapa turístic de Catalunya	Escudo de Oro Plaza /Janés, 92/93.B Planeta, S.A.B. 92 Ed. pròpia 89 Enciclopèdia Catalana, B.88	No hi surt Salt. Surt el nom de Salt en petit Correcte No hi surt Salt. Surt més petit del que diu la trama per a Municipis de 5000-25.000 h.
Michelin. Europa. Atlas de carreteres Gran Atlas Salvat Atlas Universal Català Catalunya Comarques. Espanya i Portugal Espanya i Portugal Espanya i Portugal. Atlas de butxaca Espanya	Ed. pròpia, M.91 Salvat, B.91 Enciclopèdia Catalana, B.83 Distribucions MBC Anaya, M. Everest, L.92 Plaza/Janés, B.89 Anaya/Touring, M.92	No hi surt Salt. Hi surt Salt. Surt en petit Surt en petit. I no sortim a l'índex de poblacions de Catalunya No hi surt Salt No hi surt Salt. Correcte No hi surt Salt.

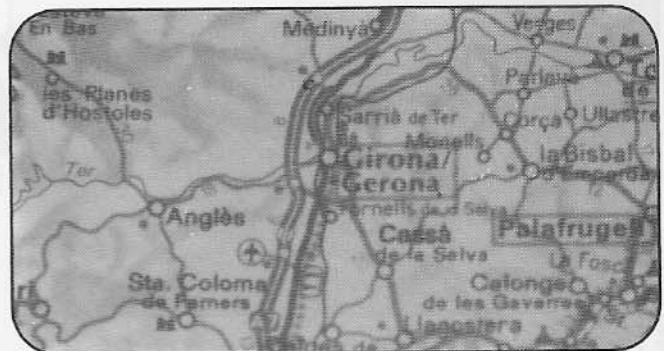
Comarques de Girona. El nom de Salt és més petit que poblacions de menys habitants, i a més a dins del plànol, Salt, surt com a agregat.

Mapa Turístic. Les lletres de Salt surten molt petites. I no es correspon amb el tipus de lletra que posen per a municipis de 5.000-25.000 h.

Escudo de Oro. No hi surt Salt.

Anaya/Touring. No hi surt Salt.

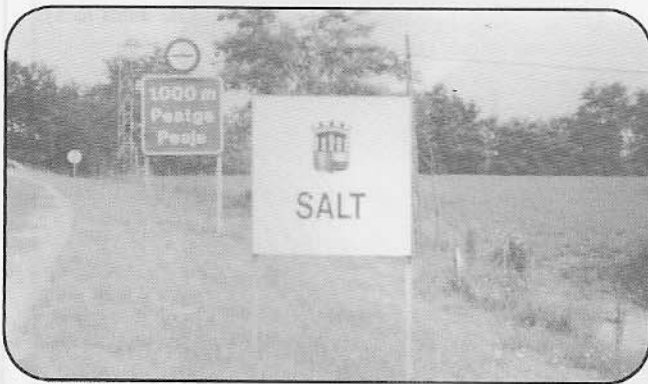
Rètols i Senyals

La senyalització, amb rètols metàl·lics o pintats a terra, és bàsica per conèixer una població. Salt podem dir que té la senyalització correcta. Tenim 2 rètols a l'autopista; carretera de Barcelona; Sant Narcís; sortida de Girona, cap a França; pont de Fontejau; entrades del poble, etc...

Fins i tot tenim un senyal pintat a terra, prop de la Pl. Marquès de Camps, en el semàfor de la cruïlla carretera de Barcelona/A. de Castro.

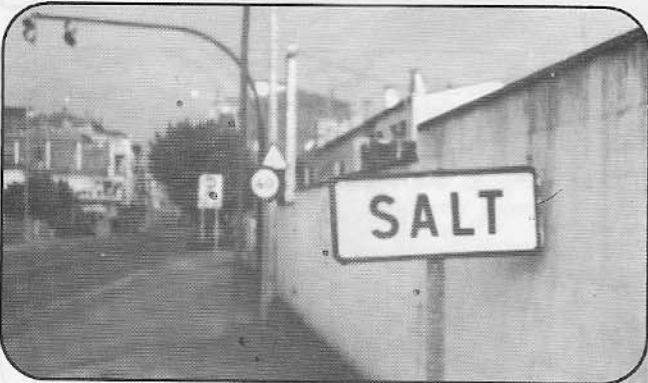
Rètol-indicador dels dos vials més importants de Salt, C/. Major i Ps. Països Catalans. N-141

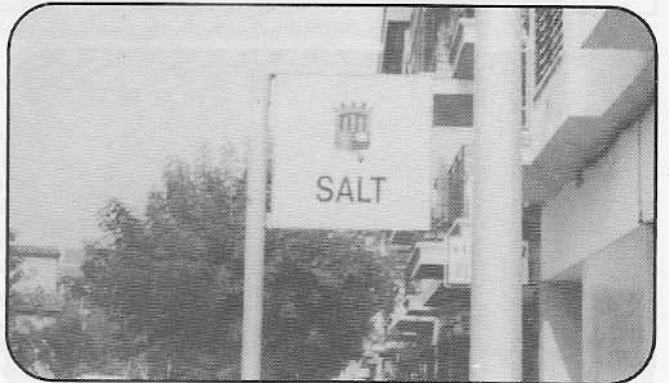
Rètol metàl·lic al vial de la sortida/entrada Girona-Sud. A 1 km. de la zona de peatge. Terme de Salt

Rètol amb l'escut de la Vila, que limita el terme de Salt amb Besanó N-141

Antic rètol a l'entrada del poble. N-141

Rètol metàl·lic a l'entrada de Salt, en el C/. Maçana, prop Pl. de Catalunya

Rètol metàl·lic a la N-II, davant de l'Hotel Costabella. Prop de l'autovia de Sarrià

Rètol metàl·lic a Sta. Eugènia de Ter, cruïlla Maristes. Antic Pont del Güell.

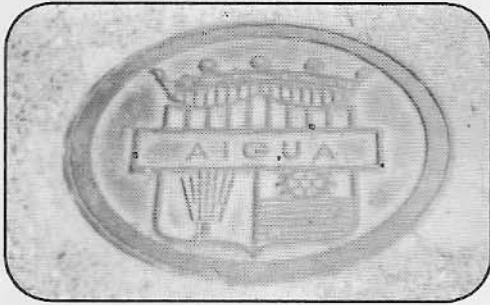
L'Escut de Salt fora del Terme Municipal

Curiosament els saltencs tenim l'escut del nostre poble fora del terme municipal. Aquest està en dues tapes d'aigua que són a Girona: carretera de Barcelona (davant de la Pl. Poeta Marquina) i Ronda Ferran Puig, davant del n.º 15.

Una de bombers a Sant Narcís, carrer P. Compte, cantonada amb Pare Coll.

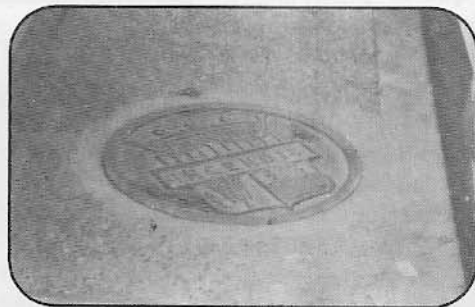
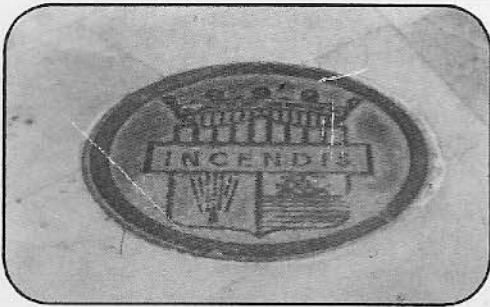
I a Bescanó n'hi ha una d'incendis a la Plaça amb l'escut de Salt.

Tapa d'aigua amb l'escut de Salt, en el carrer Ferran Puig de Girona.

Tapa d'aigua, amb l'escut de Salt, a la Ctra. de Barcelona de Girona, davant la Pl. Poeta Marquina.

Tapa d'incendis, amb l'escut de Salt, a la Plaça Major de Bescanó.

Tapa d'incendis amb l'escut de Salt, en el terme municipal de Girona. Carrer Pere Compte, Santa Eugènia de Ter.

AGENT OFICIAL PER A SALT

GUDAYOL
AUTO-TALLER S. A.

EXPOSICIÓ I VENDA:

Carrer Major, 156
Telèfon 24 20 43
17190 SALT

Posem el nom de Salt al seu lloc

Per poc que ens hi parem a pensar, el nom de Salt no surt com a entitat destacada als llocs que hi hauria de sortir. Mapes incorrectes, llocs on no hi apareix ni per casualitat, donant relleu en canvi a poblets petits com Viladesens, Granollers de Rocacorba o Vilanna. Salt no té la consideració de població important, la cinquena pel que fa al nombre d'habitants de les comarques de Girona, amb més de 22.000 persones que hi viuen.

Sens dubte que la proximitat amb el centre de Girona (3 km.) fa oblidar a molts grafistes o dissenyadors de destacar-ho, donant, això sí, una importància clau sempre a la ciutat de Girona, que veritablement la té.

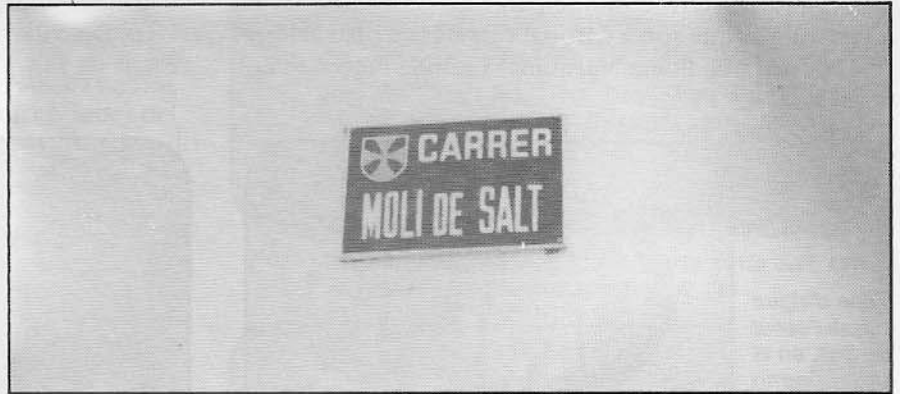
Volem reivindicar la importància de Salt com a nucli destacat de les nostres comarques. Volem que se li doni el tractament que es mereix a nivell de rètols, plànols i escrits, ja sigui en qüestions de vialitat o de geografies comarcals.

Reivindiquem per a Salt que es destaquí la població pels habitants i serveis que té, i deixem d'una vegada de ser comparats amb poblets desconeguts o de poc relleu de la nostra geografia catalana.

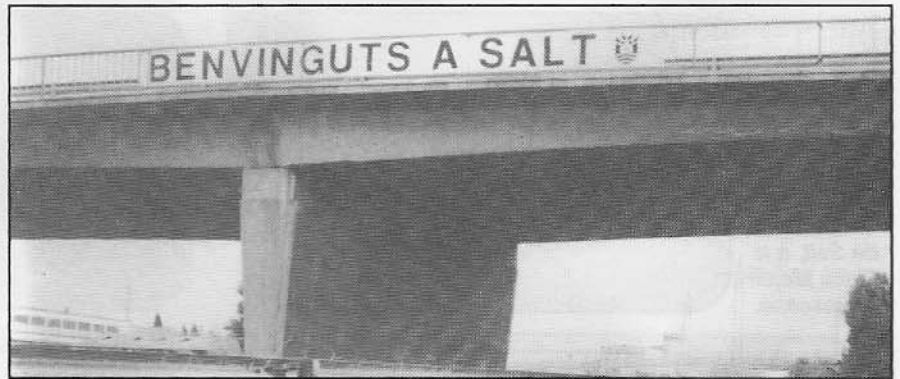
Mireu! Hi ha gent de Barcelona, entre els funcionaris o professions liberals, que no saben on és Salt! Fan el ridícul, el mateix que molts nord-americans, que, en preguntar-los on cau Espanya, ho situen a sota de Mèxic. Déu meu.. es creuen els gendarmes del món i només coneixen la geografia de casa seva o dels llocs estratègics on hi ha petroli o recursos naturals.

Que un català amb professió liberal no sàpiga on és Salt, cal dir que professionalment pot ser un gínjol, però culturalment és burro. A tot estirar confonen Salt amb Sau, per allò del pantà i del parador on es va redactar l'Estatut.

Volem que Salt sigui conegut més enllà del manicomi provincial

Carrer del Moli de Salt. Vilablareix

Pancarta que va posar l'Ajuntament de Salt al pont de l'autopista, a fi de donar la benvinguda als conductors i destacar el Poble de Salt, amb motiu dels Jocs Olímpics de Barcelona '92

o pel fet d'haver tingut presó. Una presó que ja no existeix físicament, però que ha marcat la vida de moltes persones que hi foren tancades per un temps o uns anys. Aquest és el cas del President Pujol. Però el President sap on és Salt, no només perquè fou tancat a la presó, sinó perquè viatja per tot el país i coneix pam a pam la geografia catalana. I l'esforç sobre el coneixement de Salt l'exigim no només al President Pujol que ben segut el té suficientment, sinó als alts càrrecs de l'administració autonòmica catalana. Perquè sovint, a voltes, hem comprovat un absolut desconeixement de la realitat saltenca per part dels funcionaris de la Generalitat, i ja no diguem de l'Estat.

Funcionaris de carreteres, de justícia, de correus, d'urbanisme,

d'indústria, de transports, i de l'administració en general... El desconeixement d'on és Salt, i les preguntes absurdes que han de fer per localitzar la nostra població des de Barcelona o des de Madrid, fan pena. I pensar que han passat oposicions i tenen un greu desconeixement de la geografia del país, i que es tracta no d'un poblet de 300 habitants sinó de més de 20.000, amb la qual cosa Salt ja adquireix un nivell i un rang dintre les poblacions de tot l'Estat força destacat. I qui en té la culpa?

Volem que Salt sigui conegut i volem que se'l posi al lloc destacat que li correspon. I això és una feina de tots els saltencs. Si no insistim nosaltres, amb l'Ajuntament al capdavant, ningú més ho farà.

Martí Fita

Un plànol que desprestigia Salt

Plànol de Santa Eugènia de Ter, segons l'empresa Carrera de la Red, L.
Sta. Eugènia abastaria des del riu Güell fins al carrer J. Salvat Papasseit, al costat de l'autopista a Salt.

El plànol s'anomena "GIRONA -Plano turístico con callejero" i el podeu trobar a qualsevol llibreria o quiosc de Girona i també en algun de Salt.

L'ha editat l'empresa CARRERA DE LA RED, L, una empresa que precisament té locals a Girona, concretament a la zona del Pont Major-Salesians, prop de la Gasolinera, al carrer Àngel Marsà i Beca.

Diguem que el plànol és nefast per diverses raons:

Primer: El títol és en castellà, tot i que es fan servir les quatre barres com a reclam a la portada.

Segon: Inclou tots els carrers de Salt a la zona de Santa Eugènia de Ter. Sense explicar res i cap motiu. No hi ha separacions de termes municipals entre Salt i Girona (en aquest cas per mitjà de

Sta. Eugènia). Per tant és una aiguabarreig administratiu municipal. No saps on comença Salt i on acaba Sta. Eugènia. Per l'empresa tot és igual i agrupa en un sol llistat, tots els carrers de Salt i Santa Eugènia per ordre alfabètic, sense cap consideració envers el municipi de Salt o l'ex-poble (avui barri de Santa Eugènia).

Tercer: Hi ha ple d'errors. A part d'alguns noms de carrers repetits que es troben tant a Salt com a Santa Eugènia (cas del carrer de les Gavarres, de les Guillerics o del Montseny), hi ha faltes d'ortografia que surten del normal per esdevenir quasi una burla. Així el carrer Lluís i Millet (il·lustre compositor català) surt amb el nom LLUMILLET. El carrer Onze de Setembre, Diada Nacional, surt en castellà amb el nom de ONCE DE

SEPTIEMBRE, Joaquim Ruyra és JOAQUIN. El carrer de les Teixidores apareix com TEISIDORS. Surt GRIFÉ EL PILÓS en comptes de GUIFRÉ, PUIS XII, en comptes de Pius XII.. GABARRES surt en B i V, etc...

Finalment ens adrecem a l'Ajuntament perquè parli amb l'empresa i li faci adonar dels importants errors del plànol. Uns errors que desprestigien Salt, que apareix englobat amb Santa Eugènia i que porten a la confusió pública als possibles visitants. Camuflar, amagar o confondre Salt amb barris de Girona no ho acceptem. Salt és un municipi amb personalitat pròpia i ens hem de fer forts per a reivindicar els nostres drets i la nostra pròpia identitat.

Col·lectiu de Redacció

CUISINA CATALANA

Restaurant

Cafeteria

Batejos - casaments
Menú per a estudiants

Dr. Ferran, 16 (cant. Torras i Bages) Tel. 24 01 99
17190 SALT

OK SERVICE

22 24 26

TOTES LES
REPARACIONS I
REFORMES RÀPIDES

ELECTRICITAT - FONTANERIA - FUSTERIA - TV-VIDEO
PERSIANES - CALEFACCIÓ - ELECTRODOMÈSTICS -
PINTURA - SERRALLERIA - PANYS - ESCALFADORS
CRISTALLERIA - OBERTURA DE PORTES - ALTRES
REPARACIONS - PALETA

GIRONA - SALT - CASSÀ - BANYOLES

Rodet de viatge Suïssa

(Hem passat una setmana a Suïssa. No cal dir que hem vist els tòpics enganxosos que veu tothom: les vaques, els formatges, la xocolata, els rius, les altes muntanyes, les neus perpètuas, etc.. Però la petita KODAK no ha parat ni un moment. Heus aquí algunes instantànies i les nostres reflexions en veu baixa).

Berna és una ciutat gòtica. Gòtic decadent i miniat. Campanars, rellotges, molts rellotges públics, (quan instal.larem el nostre a la torre de l'Ajuntament?); torres, monuments, places, edificis i esglésies, moltes esglésies restaurades de nou. (Allà l'estat paga les restauracions). Berna segrega goticitat. Gòtic fred, de quincalleria i de coloraines. Pinten i dauren les ogives, les voltes, els angelets, les nervadures, les columnes, tot! "Gòtic d'opereta" -en diu la meva dona.

El famós rellotge de la Torre de les Hores? Un enganyapagesos. Espectacle per distracció barata dels badocs, com deia el mestre Josep Pla.

Avui els carrers de Berna són estranyament buits. És dilluns de Pasqua. Festa total des de fa segles. Festa catòlics i protestants. Es posaren d'acord, ja ho veieu si costa poc d'entendre's sense atiar la "guerra santa"! (Em fa mal a la

memòria el batibull grotesc de cada any a casa nostra amb el desgraciat calendari de festes!).

La ciutat, d'entrada, té una personalitat ben definida: es presenta freda i distant.

Chapeau! Primera sorperesa: dues terceres parts del municipi són vegetació urbana, dues terceres parts, eh! Mai no n'havíem vist tants de boscos, jardins, prats, turons i parcs en una capital!

Arbres centenaris, a centenars i a milers. Til.lers monumentals, florits i perfumats -potser per això no tenen gaires nervis aquesta gent?- til.lers verdíssims; flors, floretes de muntanya aclimatades a l'àmbit urbà.... floretes boscanes adaptades al clima de la ciutat: farigoles, romanins, espígols, ginesteres,

roses de bardissa a dojo per camins i tanques... a Berna, com arreu del país confederat, sense excepció, totes les finestres i finestretes, relleixos i balcons,- al camp, a les poblacions petites i a les capitals- són plens de testos de geranis florits. Geranis vermells, d'un vermell de sang nova i jove... (Què se n'han fet dels testos de Salt? On els han amagat? A les golfes? A sota el llit? Tan poc que costaria de revestir les cares adustes de les cases amb el somriure joiós d'uns testos amb geranis!

(Cronista Oficial de la Vila de Salt)

PEDRA BANYOLES®

PEDBA

Explotació i elaboració
de la pedra de Banyoles

**MARBRES
PORQUERES**

MARBRES, PISSARRES I PEDRES NATURALS

Les tres fonts

Les fonts ferruginoses de l'altra banda de Ter bé mereixen l'excursió. Des de Salt sempre han estat tradicionals les excursions a esmorzar o el berenar de la Feixina de les Festes Majors dels anys trenta, a la Font d'en Coromines, travessant el Riu per les passeres del Pas d'en Prats o per la Barca de Bescanó, que era una alternativa més segura i còmoda.

Sense la Barca i mentre esperem que ens facin el pont podem intentar travessar per sota la pilastra si el cabal no és massa gros.

Sortirem com sempre del Padró de Sant Cugat

de Salt, direcció a ponent fins a passar per sota l'autopista. Travessarem la sèquia Monar pel Pont Vell, i seguint el Camí Ral d'Amer pel bell mig de frondoses deveses, arribarem al Bagant d'en Domènec.

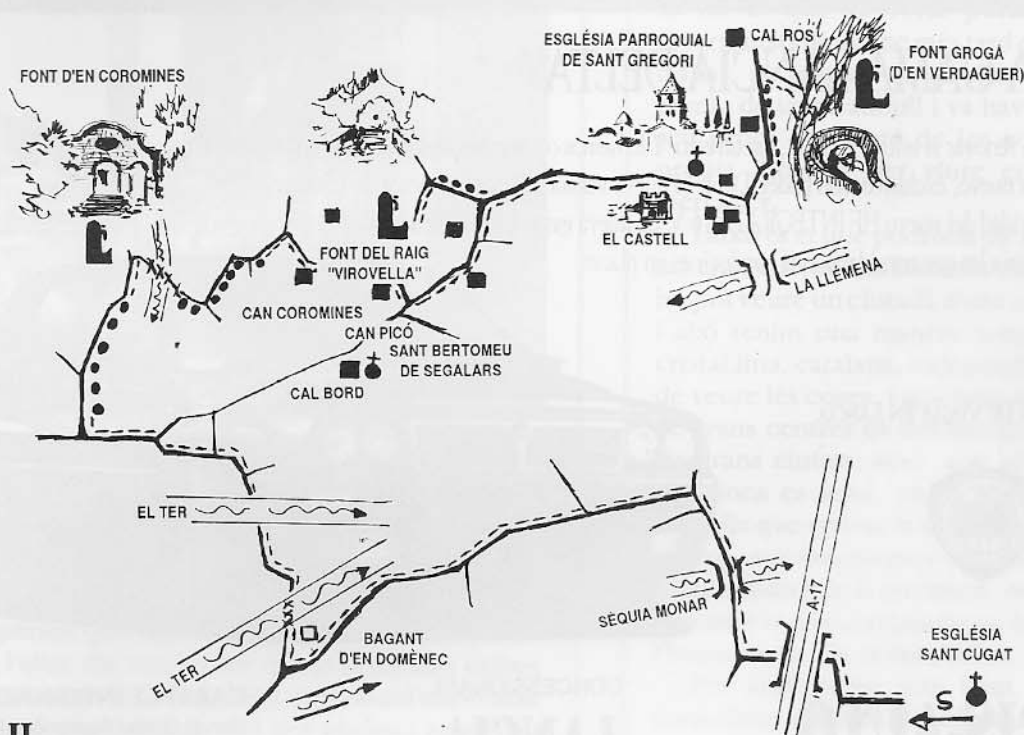
Travessar el Ter per sota La Pilastra, si el cabal ho permet, és sempre escollir si ens la juguem a remullar-nos, si ho fem sense baixar de la bici, o bé, si som conservadors, passem per les passeres de rierencs.

Ja a l'altra banda del riu seguirem cap a ponent fins a trobar la trenca que a mà dreta ens portarà fins a la Font d'en Coromines. El camí cap a la Font del Raig és en principi aixorrencat, des-

prés d'haver travessat el torrent s'enfila costerut a la dreta, uns metres abans d'arribar a la Font d'en Coromines. Passat els primers metres de mal camí, ens anem enfilant cap a la carena fins a trobar una pista més fresada que seguirem a mà dreta i passant prop de Can Coromines, i Can Picó, baixarem fins a trobar la principal que mena a l'església de Sant Gregori. Seguint-la en aquesta direcció i abans d'arribar al Castell, agafarem a mà esquerra una carretera molt ampla que puja. La seguirem pocs metres fins a trobar a l'esquerra un camí de carros que amb un aclucar d'ulls ens portarà a la Font del Raig.

Resseguint el camí que va a l'església de Sant Gregori fins arribar a l'esfaltada que ve de la Carretera de Girona a Les Planes, a l'esquerra passarem per davant del Cementiri i continuarem la pujada fins a les envistes de Cal Ros de la Font que a mà dreta prendrem la carretera que ens portarà fins davant mateix de la Font Groga.

La tornada la farem en principi pel mateix camí, però ja planejant entre els turons i els camps de conreu, pel castell i per davant mateix de la capella de Sant Bartomeu de Segalars i Cal Bord ens arribarà a La Pilastra i a Salt pel mateix camí de les Deveses.

RUTA II

Monar Tèxtil, de Salt, ha tancat a causa de la crisi del sector

■ Una tercera part dels 59 treballadors es recol·locaran a la Gassol, del mateix grup

■ Fabricava teixits per a camises i no podia afrontar la competència asiàtica

■ Salt.— L'empresa Monar Tèxtil, de Salt, dedicada a la fabricació de teixits per a camises, va tancar dilluns passat a conseqüència de la crisi que afecta el sector, incrementada per la competència dels productes dels països asiàtics.

Dels 59 treballadors que tenia l'empresa, divuit s'han recol·locat a la fàbrica que té a Salt el grup Gassol, al qual estava vinculat Monar Tèxtil, mentre que s'ha arribat a un acord per indemnitzar la resta. Plana 12.

Que les fàbriques de Salt tanquin no resulta pas una notícia afalagadora, ans el contrari.

A finals d'agost a les pàgines dels diaris apareixia la notícia que la MONAR TÈXTIL, una fàbrica arrelada a Salt, tancava per la crisi del sector.

Si Salt vol progressar ha d'evitar ensopegades com aquestes. I cal que al poble s'hi inverteixi amb noves empreses per no quedar-nos en una simple ciutat-dormitori.

Restaurant La Brava

Tel. 23 14 15

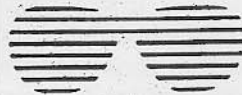
*Bon pa, bon vi, bona taula i bona brasa
són senyal de bona casa.*

Bar L'ESPELMA

Tel. 23 20 20

Major de Salt, 260 - Salt (Girona)

LES MILLORS ULLERES I LENTS DE CONTACTE
AMB GARANTIA DE SALUT
ATENCIÓ A LES PROMOCIONS

OPTICA

SALT

Àngel Guimerà, 75
Tel. 23 36 45
17190 SALT

GRUP FARMAÒPTICS

LA TRANSFORMACION DEL MITO

NUEVA GAMA LANCIA DELTA

Para LANCIA renovar al mítico DELTA, era un reto. Y lo hemos conseguido, desarrollando un automóvil con un espíritu nuevo, exclusivo, con poder. Desde la nueva versión LX con un motor de 1.500 cc, hasta la agresividad del nuevo HF INTEGRALE 16 V. La nueva gama DELTA llenará de satisfacciones a los que consideran que conducir es un placer.

LA DIFERENCIA DE VIAJAR EN LANCIA

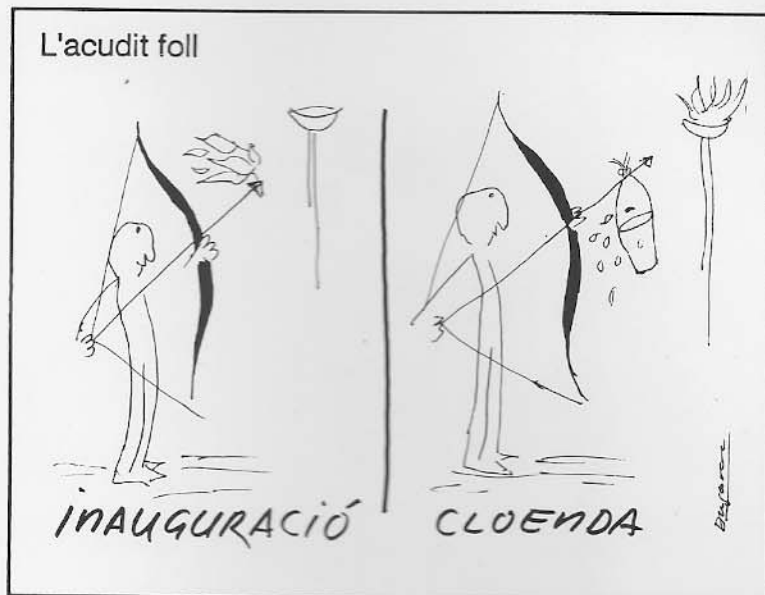
■ Grupo Barro

TURIS-AUTO

CONCESSIONARI
LANCIA

GARATGE INTERNACIONAL
Servei Oficial Postvenda i Recanvis
Ctra. Girona - Anglès (Afores Salt) Tel. 24 30 62

L'acudit foll

CAP I POTA

Aquest pal podria fer una altra funció

(Fotografia: Jaume Ollé)

No sabem exactament quina funció té aquest pal enmig de la vorera del carrer Major. Segurament temps enrera servia per aguantar algun senyal informatiu o de prohibició. Ara no es així, i aguanta impàvid el pas dels vianants, esperant que algun topi contra ell.

Per cert, l'altre dia vam veure que ja tenia una utilitat concreta. Dos homes feien la tertúlia, sota un sol impecable al costat del pal, però això sí, tots dos agafats i aguantant amb les seves mans fortament el pal.

Busquem una filosofia saltenca

El saltenc té una determinada manera de veure les coses, ja que és un home que ha sofert molt al llarg de la història; recordem els setges de la ciutat de Girona i el saqueig de cases saltenques per part de les tropes franceses.

Bona part de l'especulació en edificació es va instal·lar aquí perquè estava a prop de la capital. Salt, amb la integració a Girona, durant uns anys va estar sotmès a les decisions de la ciutat, i Girona va fer el que va voler, inclús en l'aspecte urbanístic d'aquell moment, fins que vam independitzar-nos.

Salt, un poble que passà ràpidament de 5.000 a 20.000 habitants (hi ha pocs pobles que han quadruplicat en poc temps els seus habitants) va ser camp d'instal·lació de nombroses ideologies, grups, sistemes i sectes que aplicaven la seva doctrina en benefici propi. Varen venir formes i sistemes de fora, de les grans capitals, però a Salt tenim una forma de ser i ens hem de buscar les nostres pròpies coses. Sovint han vingut grups, i al cap de pocs anys, han quedat reduïts a petites capelletes.

Aviat es va veure que davant de tanta forma i idea forànies, fins i tot el proselitisme va fer el que va voler portant la gent a determinats llocs que més tard es van penedir d'anar, el saltenc es va haver d'espavilar enmig de tant batibull i va haver de crear el seu propi concepte de les coses i la seva pròpia filosofia per viure enmig de tant mercader.

I això és el que podríem dir la filosofia del saltenc, que és una filosofia distinta de com ho pot veure un ciutadà d'una altra població, i així tenim una manera senzilla, planera, cristal·lina, catalana, independent i saltenca de veure les coses, i que fuig de grans tesis i de grans centres de decisió que es troben a les grans ciutats, sinó que el melic de les decisions es aquí, en el mateix Salt. Una filosofia que estima la vida i les coses de Salt -sense sucursalismes- és un amant de l'agricultura i de la indústria, és un amant de les coses boniques i ben fetes, és un amant de l'humanisme, de la solidaritat, etc...

Per això entre tots hem de buscar i consolidar aquesta filosofia saltenca.